

Eur gr
Lava

WARER KOAT AL

HA

PENN-HEREZ KERZANTON

Wat don : *Karunen gour ha perlejan ha on-Varia Remengo*
Karantez ha glac'har!!!

848 Ac^{na}
853 b. Le 641A I.

Tud-iaouank a Yreiz-Izel, didoztañ da glevet
Ar recit euz va daelou ha va foañou kalet :
Me zo eur c'hoarekdaouank a eskopti Kemper
Am boa choaset eur vestrez en eskopti Tre-guer.

A c'harz m'haoroun ganet e Tro-sant Gwendel, a
Ha bistkoaz nemet glac'har n'emouz bet en tinn
Glac'har a guir garmuez : setu va banaden.
Phayeden just a kalet da b'ull, p'hañ du-hoc.

Pa'oun eaz bagal-ach va mamur ha eur aliez
A lavare din : Va mab var n'heñ ar Verc'hez.
Ped anez-hi, va mabik, ped Gwerc'hez Rime-dgol.
D'ha he fedezha galen, b'kañ ar di da goll.

Patronez va mamur dener, Gwerc'hez vad Remengo,
Pe gweach n'heñ euz ha miret na donn me est da goll
Ho peped am euz leped... breman, arok mervet,
E kañin ho mentend, d'om breudeur Breiz-Izel!

Pa guimiadiz dioc'he va zar, ha va ped euz ar ger
N'em boa nemet pemsek v'hañ me m'weie dourek,
Rag evidon ne oa ken, allaz va enristet!...

— 2 —
Eguer e Raviz eur p
oue, he hanno oa Met
e, evel d'oun d'ar studi,
tret kement ha va hini.

Alla deoc'h, plac fik iaouank, a lavariz dez-hi,
Evel d'oun oc'h ankeniet o kuitad tud ho ti ;
Ho tornik flour em dornik laket gand karantez,
Hag vezimp eureussoc'h o wela assamblez. »

Ar plac fik a lavaraz : « O kloarek Gwenole,
Pedomp Doue aliez an... » Vit egulle,
Er joa koulz hag en anken dalc'hit sonj a Vetik
Euz a vremen da viken e vo ho mestresik. »

« — O Metik, va c'harante, rozen gaer Breiz-Izel !
War ho mignon Gwenole tollit breman eur zell,
Eur zell digant ho lagad a rai va eureusted
Keit a ma lezo Doue ac'hanon war ar bed. »

Erru e kaer Landreguer, erru e penn hon hent,
Me oe kasset d'ar skolac'h, ha Metik d'ar gouent :
Ann disparti oe kalot, c'huero had ankeniuz ;
Ann eurstet er bed-man, siouaz ! n'eo kel paduz !... »

« Tre ma chomiz er skolac'h, skeuden dous Metik kez
Enn deiz, enn noz dirazon he deue aliez,
Neuze he peden Doue ha Sent koz Breiz-Izel
Vit ma vije he bue, laouen euruz, santel. »

— III —

Pa oe echu va studi ez iz da Remengol
Da bedi o'hoaz evel hi Gwerc'hez vad Remed'oll ;
Seiz tro a riz d'an doter, devez ar pardoun braz,
Ha seiz tro d'an iliz sakr war beñh va daoulin noaz.

Goude ann offeren-bred, o pebeuz levenez !...
Er vered, gant he mamm ger, e velis Metik kez
Laouen oa evel an deiz ha koant evel al loar,
Biscoaz penn-herrez ker koant n'euz bet war an douar
Lugerni a re he zall, he dieu chod gwen a ru,
He ginou, vet eur rozen, he bleo, he lagad du,

Eur groaz hour en hec'herc'hen, he c'hoef dantelezol
Lavaret 'vije eun eal eus an én diskennet.

• O ! pebeuz joa evidomp va c'hloarek Gwénole,
• En 'em gaout e Remengol, deiz pardon Mamm Dote,
• Mamm an oll dud eun ankeniet, Gwenole, ma mignon,
• Evidout, e peb amzer, he fediz a galon.

• — Metik koant, setu aman, setu ar voalen aour,
• A roaz din, arog mervel, Annaik va mamim baour,
• Doug anez-hi war da viz, kemer-hi digan-en,
• Me dou, war goalen va mamim, d'az karet da viken.

• — Ar groaz aour zo em c'herc'hen a vo did Gwénole,
• Eur guchen euz va bleo e roan did ive ;
• War ar groaz se e touan ha dirag ar Werc'hez
• E vi karet gant Melik 'tre ma vo e buez.

Ha daoulinet en iliz, hon euz gred hor peden,
A roet evit ofrans, eur c'houris koar-melen,
Beniguet ho medalen, poket d'ar relegou,
Da relegou Sant Breiz, karet gant hon tailou.

Goude hon euz baleet hon blaou da Vreiz-Izel,
Ha gwelet kalz ilizou, kalz a denjou huel,
Abati Landevennek ha mor de Garnenez,
Lec'h ma oa ker ls hag ar brincez Ahez.

Gwelet hon euz Mene-Honi, hag iliz veur Kemper,
Mene-Bre, ilis Bulat hag hiel Landreguer,
Kastel Brest, Sant Ian-ar-Biz, iliz Sakaun ar Toll,
Ha kaëra tour zo er bed, tour huel Kastel-Pol.

Gwelet hon euz Ker-Ahez, Kemperle, Pont-n'Abat,
Fouenan, bro ar merc'hel koant, Gwengamp hag Huel-
Montroulëx ha Lann-Huon, Krozon ha Lez-n-Even, Gond
Kallak, bro ar gourinou, Kastel-Lin Rosporden.

Klevet on euz o krozal ar mor e beg ar Raz,
Biskoaz den n'hen tremenaz eb' santout aon pe c'hlaz ;
Bet omp en euz Sizun, en Heussa, Molenez,
En euz Vaz, er leodet, ive er Sciz-Enez.

— 4 —
Eur blavez omp, bel'eurus evel eal Doue,
E setu lec'h pa hor gwelet, an holl a lavare :
Setu klarek ar Rannou, soun evel eun derven,
Setu Metik, he vestrez, fresq evel eur rosen.

IV

Devez pardon sant Herbot, e kleviz eur c'helou,
En eoz benzet va c'halon en eur mor a zaclou ;
Gant e zad ha gant e mamm, d'amm mestresik Metik,
E oa choaset da bried eur pagan pinvidik.

Ar pagan ze oa diot, hep surnez, hep skiant,
Ne gare war douar nemet ar gwinn-ardant ;
Metik paour, pa e gwele, a grene gant enkreiz ;
Hogen, he zud oa dallet allaz, gant ann danvez !...

Mont a riz prim de gwelet neuze da Gerzanton ;
Dre ma tostaen, enn c'hreis e krene va c'halon ;
War dachen ar bourg o son e oa ar biniou,
Tud ann eured, ha Metik benzet en he daclou.

Metik, a dreuz he daclou, a reaz ouzin eur sel
Eo eur lavaret : *Kouraj, kouraj, mignon fidel !*
Monet a ra en iliz, lavaret 'ra o'ar belek :
Gwenole eo a garan heq'hen da va fried !

Koueza raze d'ann douar ractal ar benn-herrez,
Ha douget e oe dioc'h-tu euz an iliz er mez ;
Dispak e c'hoef, he dillat, ha dispak he bleo ;
Seblantout a ra beza eun elik paour maro.

Mantret oll gant ar glac'har et koueziz d'ann daoulin,
Enn eur grial : *ô O Metik sell a druez ouzin !...*
Pokat a riz d'he dornik, d'he diou chod de c'berc'hen ;
O Metik ! Metik ! Metik ! Te pehini a garien !

Ann disesper en dro dij, evel eur vaotel blom,
A gassaz pell ac'hanon, pell war zu Mene-Hom...
Va skiant a zo collet va c'halon, a sou len.
O Metik ! Metik ! Metik ! pehini a garien !

Eiz de goude, asezet e kreiz koat ar Rannou,
War va diou chod e red diou feunteun a zaclou ..

Pa gleviz e Rumengol o son anter-uz,
E lavariz esklamet : « Va doue deoc'h bennoz.

« O Gwerc'hez vad Rumengol, sellit oc'h va glac'har,
« Aman oun dend da vervel brema war ho touar :
« Varc'hoaz, pa zavo an heol archantet en envo,
« Dindan an derven goz me a vo cavet maro !!!...

« O Metik, va dousik koant, p'hini a garien,
« Kenavo lavaran did er bed ma da viken !
« Gant ar mero unanet, ni e'hoaz en eum garo,
« Kenavo er baradoz, kenavo, kenavo !!!...

V

Ann de varlec'h, da zao heol, eun durzunel hep par
A hirvoude en derven he c'hlembou a c'hlac'har ;
Ar c'hloarek a oa mero, mero gunt an ankren,
En eur lavaret : *Metik ! te p'hini a garien !*

Ar c'hloarek paour a starde c'hoas war he vuzellou,
Kroas aour ha bleo du Metik, gletiet gant he zaellou,
War ann derven n'doa skrivet hano he garante,
Ha diou halon unanet treuzet gant eur c'hleze.

Kasset eo bed ar c'hloarek da vered Remengol,
Ha sebeliet e dishoel iliz sakr *Remed-oll*,
Iliz patronnez he vamm en doue, he ken karet,
Tud isouank a Vreiz-Izel, pedil vil han pebret.

Setu eta Gwenole en he wele douar !!!,
Eur miz goude eo klevet huanadou glac'har,
Eur plac'hik gwisket e du, e bered Remengol,
Dent di da bedi Doue ha Gwerc'hez Remed-oll.

O tremen dre ar vered, velas war eur men be
Skrivet neye flamm hano he mignon Gwenole,
Epad ann noz daoulinet, Metik, wele dourek,
Ha d'ar men be e poke, e-poke kalonek.

« O Gwenele, eme-z-i, setu te o repos ;
« E doar zakr Remengol ez out deut d'am gortoz,
« Mes ken ma tarzo ann de, o oa muia karet,
« Er be man, dre zorn Doue, ni vezo unanet !!!...

Da zao-heol, eur belek koz, vont da bedi Doue,
He c'hasas anler-varo, gourweel war ar men be ;
Ret a raz d'ar plac'hik paour absolver ha pardon :
Metik a varuas laouen, raktal, hant rann-galon !...

Eun eur vogeden ezans ene gwenn Metik kez.
'Vel eur goulmik, a nijaz d'ann en gant ann elez ;
Euz a varados Doue eur goabren arc'hantet.
War tour iliz Remengol, neuze zo diskennet.

War ar goabren ar Werc'hez ha Sent koz breiz-lzel,
'Deuz-kurunet Gwenole ifag he vestrez santel ;
Barzet ann amzer gwechall, drant, war ho zelennou
Da Zoue, e brezonek, a gane ho gwersiou.

Sebeliet e korf Metik, kichen korf Gwenole,
Ar maro 'n deuz uvanet ann eil gant egile...
Eur c'hloarek karantezoz 'n deus war ho he skrivet
Ar c'hoizou truezus mau, gant he zañlou mesket :

• *Aman repos e peoc'h, kloarek koat ar Rannou,*
• *Den freiz hñg d galon, den a garie he vro ;*
• *En e gichen eo kousket hen-herrez Kersanton,*
• *Metik, ann etik Doue, maro gant rann-galon !!!*

O Gwerc'hez vad Remengol, setu o taou buguel
Kousket e tal hoc'h iliz ha dindan hoc'h askel ;
'Vel eur mamm garantez war gavel he mabik
C'hoñf' dolo' evez war be Gwenole ha Metik !!!

Kleier, ograou Remengol, truezuz c'hui zono ;
Barzet ha pelerinet, dañlou c'hui a skuillo,
War be Metik, Gwenole, pa rafel ho peden,
Eur beden a garantez ha carguet a anken !...

Bevit e doujanç Doue, tud iaouank Breiz-lzel,
Pedit Gwerc'hez Remengol, evit ma viol zantel ;
Sonjit ive e Metik, songit e Gwenole,
Bezit evel d'ho fidel ann eil d'egile.

* Koat ar Rannou (Rann, Rannou, chants, séries), *bois des chants et des séries*. Koat braz e dero, a zo e kichen ha d'ar zao-heol da iliz Remengol. Anna Drouizet, beleien ar Vreton-

ne, gwechal c'hoas difeiz, a droc'he, hep bloaz, gant eür gontel aour, e koatar Rannou, eur louzaouen, hanvet *huelvar* p'hini a zao war an dero.

Barz, barzet. (*barde; poëte*). Hep bloaz ive en em gave e koat ar Rannou hag e *Rumengoulou*, hiriou hanvet Remengol, Barzet ann Arvor. Ar re ma oa tud a skiant pere a gane gwerzious great gant ho, war an traou kaer erruet er vro, kana a rent ive meuleudi Teutates, doue faoz, p'hini a oa enoret el-leac'h e man breman iliz Remengol. D'ann hini vije hanvet Barz e foer eur gurunen dero hag eun delen aour, war p'hini ar Barz a gane he soniou.

Gweñsklan, Marzin, Taliezin, a oa barzet e Breiz-Izel kent ma teuz en-hi ar feiz kristen. — Brema zo c'hoaz e Breiz kals Barzet, pere laka o studi hag ho foan evit kenderc'hel en hon touez ar feiz ha iez hor bro. Er pen kenta euz ar barzet e ma an aoutronez Kermaker, barz Breiz; ann abad Herri, barz ann Aviel; Troude, barz ar Vugaligou; Kemar, person ha barz sant Jaurans; Ar Iann, barz Koat-an-Noz; Milin, barz Laouenan-Breiz; Rannou, barz Roc'h-Allaz; Joubiou, vikel-vraz a escopti Gwenet, barz sant Gwen-Eel; ann abad Klec'h, barz Rungolven; Kaourantin Thomas, barz an Tour-Tan; Prosper Proux, barz Kerne; Ann Hengarad, barz Ploue; I.-P.-M. Ar Scour, barz ann Itron-Varia-Remengol; F.-N. An Huel, barz Ker-ar-Born; Olier Souvestre, barz Plouian; ann abad Poullaouek, kure Landevenek, barz sant Gwenole; Karis, Person Plougras, barz Mene-Bré; Guernisson, barz Keravel a calz re ail, pere ho deuz grét eun niver bras a verziou ha soniou kaer.

« Kanit anezho, Breiziz rag bez int gwerzious
 « Gret gant skian ha gaton; ha gret gwel vad komzou;
 « Gret int e Brezonnek mad, nan e koz vrezonnek;
 « Evel a re zo kalz-re e brezounek-gallek.

Barzet ha pelerinet, kanit gwerzious santel,
 Kanit gloar ha meuleudi da Vamm tud Breiz-Izel,
 Ho mamm hag o Patronnez, Rouannez ar bed oll
 Mamm ann dud paour ankeniet, *Gwerc'hes vad Remengol*

I.-P.-M. AR SCOUR,
Barz Itron-Varia Remengol.

(Propriété de l'auteur.)

ANN HINI A GARAN

War eun ton nevez.

Ann hini a garan 'zo koant evel ann-heol,
Kara-tezuz evel Gwerc'hez vad Remengol.

 Doue Sent Breiz-Izel, Doue va zadou koz,
 D'ann hini a garan roit bepret ho penoz.

Ann hini a garan 'zo dou's evel al loñ,

En noz pa sklerijen bugale ann-douar,

 Doue Sent Breiz-Izel, etc.

Ann hini a garan 'zo vel eun alc'houeder,

D'am c'halon jaour e kan soniou gwersioneier.

 Doue Sent Breiz-Izel, etc.

Ann hini a garan 'zo vel ann durzudel,

Pa ve maro e fac en em doll da vervel.

 Doue Sent Breiz-Izel, etc.

Ann hini a garan 'zo eun elik Done,

Eund elik-dous a ra joausted va bue.

 Doue Sent Breiz-Izel, etc.

Ann hini a garan zo dous he han,

Evel ar mel eo mad, koant evel ar bleunio.

 Doue Sent Breiz-Izel, etc.

Ann hini a garan em c'halon a chomo,

Tre ma vin e bue, ha goude va maro.

 Doue Sent Breiz-Izel, etc.

Ann hini a garan gane-me en disheol.

A reposito eun deiz er bared Remengol.

 Doue Sent Breiz-Izel, etc.

Ann hini a garan, en pales ann Drindet,

Gane-me da viken a vo karet, karet.

 Doue Sent Breiz-Izel, Doue va zadou koz,

 D'ann hini a garan, roit bepret ho penoz.

I.-P.-M. AR SCOUR,

Barz Itron-Varia Remengol.

Lann-Iluon, en ti intanvez Ar Goffik, lebrer.